

Op som en løve - ned som et lam af Sverre Henmo

Viborg, januar 2011

Morale i fintskårede skiver?

I **Op som en løve - ned som et lam** af norske Sverre Henmo møder vi 13-årige Leo. Når vi i børne- og ungdomslitteraturen læser om mobning, er det næsten altid fra ofrets synsvinkel. Men Leo er mobberen - og tilsyneladende ikke et offer. Men Leo har det svært, han er usikker og forældrene er (som i så mange andre bøger) i bedste fald inkompetente.

I løbet af en uge på lejrskole følger vi Leos op- og nedture. Men det lysner for vores hovedperson i bogens slutning. Han har lært af ugens oplevelser. Vil det have afsmittende virkning på de unge læsere?

Efter at have lavet undervisningsforslag til mange bøger er en af farerne, at man gentager sig selv - at man ubevidst følger en skabelon.

I opgaverne til denne bog har jeg fravalgt individuelle spørgsmål. I stedet skal eleverne i grupper vælge sig ind på et emne, der med udgangspunkt i et af bogens afsnit behandler et bestemt emne. Faren er som altid ved gruppearbejde, at de dygtige eller flittige laver arbejdet, men der er tilstrækkelig med opgaver under hvert emne til, at alle burde være beskæftigede.

Skulle man savne individuelle opgaver, så er her i stikordsform nogle muligheder:

- Set up - pay off (læs fx om hænder på s. 9)
- Motiver og tema (fx omsorgssvigt, klassehierarki, at træde i karakter)
- Titelanalyse
- Navnesymbolik (fx Leo)
- Meddigtning (Leos "konfrontation" med forældrene efter lejrskolen)
- Personkarakteristik

God fornøjelse med endnu en bog, der kombinerer lejrskole og mobning :o)

Finn Bangsgaard

Pæd. konsulent VIA CF og dansklærer Overlund Skole

fb@via.dk

Op som en løve - ned som et lam af Sverre Henmo

Viborg, januar 2011

Gruppeopgaver - vælg en af nedenstående fem opgaver. I skal først og fremmest tage udgangspunkt i jeres afsnit (ugedag), men I må gerne inddrage resten af bogen, hvis det er nødvendigt eller blot en god ide for at kunne besvare spørgsmålene:

Mandag (Leo):

- 1) Giv eksempler på såvel sympatiske som usympatiske træk/handlinger hos Leo. I skal også komme med forklaringer på, hvorfor Leo handler, som han gør. Inddrag faktorer som fx status, familiebaggrund, usikkerhed og selvtillid.
- 2) Såvel Leo som hans status i klassen ændrer sig i løbet af lejrskoleopholdet. Lav et koordinatsystem, hvor x-aksen er tid og y-aksen Leos popularitet. Giv "udsvingene" på kurvene et bogstav, og som fodnote beskriver du kort episoden. Brug bl.a. de to fodboldkampe (s. 32-39 og 148-161), den genstridige mælkekarton, smutkonkurrencen og Steinars nøgler (s. 142-145).
- 3) Hvordan opfatter henholdsvis lærere og elever Leo? Kom med jeres bud på mindst to elevers og en lærers syn på Leo?
- 4) Når vi i børne- og ungdomslitteraturen læser om mobning, så er det oftest fra ofrets synsvinkel. Hvordan har det været at læse om en mobber?

Tirsdag (mobning):

- 1) Hvad kendetegner et mobbeoffer? Kom med nogle (begrundede) bud på, hvilke egenskaber eller mangel på samme der kan resultere i mobning.
- 2) Kom med bud på fællestræk ved mobbere.
- 3) Hvem bliver mobbet i bogen - og hvorfor?
- 4) Hvem mobber i bogen - og hvorfor?
- 5) Kan elever, lærere og forældre gøre noget for at forhindre mobning i fx en syvende klasse?
- 6) Lav en hot og not liste for, hvad der er "ude og inde", når man er 13-14 år gammel.
- 7) Hvem kan ændre på hierarkiet i en klasse - og hvordan?

Onsdag (karakter og egnethed):

- 1) I har læst **Op som en løve** ... Nu skal I individuelt give bogen en begrundet karakter.
- 2) Forestil dig, at du er den lærer, der har valgt, at bogen skal læses i din klasse. Kom med begrundelser for bogens egnethed.
- 3) Hvad er det vigtigt at læse om, når man går i syvende eller ottende klasse?
- 4) Er der genrer, der ikke er egnede til fælles læsning?
- 5) I denne bog læste I om en homoseksuel lærer. Hvilke tanker gjorde I jer?
- 6) Findes der emner, man bør undgå at læse om i fælles bøger?

fb@via.dk

Op som en løve – ned som et lam af Sverre Henmo

- 7) Nævn nogle af de bedste bøger, I har læst fælles. Hvorfor var de gode? Kan I komme med gode forslag til kommende bøger til fælles læsning på klassen?
- 8) Læs om begrebet "tabu". Hvad er den oprindelige betydning – og hvordan bruges ordet i den vestlige verden?

Torsdag (fodbold):

- 1) Giv to ultrakorte kampreferater af de to fodboldkampe (s. 32-39 og 148-161).
- 2) Hvilken sammenhæng er der mellem elevernes status på og uden for fodboldbanen?
- 3) Er det en god ide at bruge fodbold i en ungdomsbog?
- 4) Hvad får forfatteren fortalt om personer og deres udvikling (eller mangel på samme) gennem fodboldkampene?
- 5) Kom med eksempler på forfatterens (eller oversætterens) manglende forstand på fodbold.
- 6) Hvorfor er der ingen piger med til fodboldkampene?
- 7) Homofobi (frygt for eller fjendtlig indstilling over for homoseksuelle) og fodbold: Googl den engelske fodboldspiller: Justin Fashanu. Fortæl hans historie. *Det er nødvendigt at kunne læse engelsk for at besvare denne opgave!*
- 8) Hvorfor er et af de værste skældsord på en fodboldbane "bøsse"?

Fredag (Komposition):

- 1) Hvordan er bogen bygget op ... hjælpeord: anslag, ugedage, afsnitkapitler. Vis via en grafisk fremstilling efter eget valg bogens komposition.
- 2) Hvilken indflydelse har bogens komposition på jeres læselyst?
- 3) Er der nogen sammenhæng mellem bogens dage og jeres opfattelse af ugedagene? Hvordan har I det fx med mandage vs. fredage? Og hvordan har Leo det henholdsvis man- og fredag?

God fornøjelse

Finn Bangsgaard

Pæd. konsulent, VIA CFU og dansklærer, Overlund Skole